

Załącznik do Uchwały Nr IX.42.2011

Rady Gminy Baruchowo

z dnia 30 maja 2011 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY BARUCHOWO NA 2011 ROK

CZĘŚĆ I.

Wstęp

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i zadań zlokalizowanych jest na poziomie samorządu gminy.

Podstawą prawną jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z art. 41 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 1982 r. „Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin”.

Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz o dostępnych zasobach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności.

W obecnej dobie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać rodzinom z problemem alkoholowym, ale jak to robić szybciej, skuteczniej i efektywniej. Pomagać to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, ale to również zapobiegać, czyli uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, wskazywać jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję.

Z nadużywaniem alkoholu ściśle wiąże się zjawisko przemocy w rodzinie. Ze statystyk wynika, że do aktów przemocy najczęściej dochodzi w rodzinach z problemem alkoholowym. Dlatego też, w ramach rozwiązywania problemów alkoholowych realizowane są również działania związane z ochroną przed przemocą.

Działania związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych ujęte są w „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”. Zadania i cele określone w Programie inicjowane są i realizowane przez Pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych powołanego przez Wójta Gminy Baruchowo we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przedstawiony Program na 2011 r. dostosowany jest do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby osobowe, instytucjonalne i finansowe.

Program adresowany jest do osób uzależnionych od alkoholu, ich rodzin, do dzieci i młodzieży oraz wszystkich, którzy doświadczają przemocy w rodzinie.

CZĘŚĆ II.

Diagnoza stanu zagrożenia problemami alkoholowymi w Gminie Baruchowo.

Celem diagnozy jest ustalenie rzeczywistych problemów mieszkańców gminy Baruchowo i na podstawie tych informacji właściwe ukierunkowanie działań podejmowanych w ramach Programu.

Głównym źródłem danych do przeprowadzenia diagnozy były informacje od osób i instytucji zobowiązanych do podejmowania interwencji i niesienia pomocy. Dla potrzeb opracowania

Programu przeprowadzone zostały również badania ankietowe młodzieży klas II i III Gimnazjum w Baruchowie.

Dane uzyskane od poszczególnych instytucji i osób:

1) Posterunek Policji w Kowalu

- w 2010 r. wzrosła liczba interwencji policji, a znaczna ilość przestępstw, wykroczeń popełniana była po spożyciu alkoholu, dotyczy to naruszenia prawa i porządku publicznego pod wpływem alkoholu.

W 2010 r. Posterunek Policji odnotował:

- 68 interwencji policji (w 2009 r. było 51),
- skierowano do GKRPA 15 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego w stosunku do osób nadużywających alkoholu, gdy w 2009 r. był tylko 1 wniosek,
- w 15 sprawach dotyczących przemocy domowej założono „Niebieską Kartę”, tj. o dwie więcej niż w 2009 r.
- 15 osób zatrzymano i doprowadzono do Miejskiej Izby Wytrzeźwień we Włocławku, w 2009 r. 6 osób.

2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baruchowie.

W 2010 r. w porównaniu z 2009 r. wzrosła liczba rodzin objętych pomocą społeczną.

- łączna liczba środowisk objętych pomocą społeczną, w tym środowisk, w których występuje problem alkoholizmu – 66 środowisk, w 2009 r. pomocą objętych było 50 rodzin.
- w b.r. w 37 środowiskach stwierdzono problemy wychowawcze w związku z nadużywaniem alkoholu, a w 25 środowiskach występuje przemoc w związku z nadużywaniem alkoholu.
- skierowano do GKRPA 5 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego.

3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- w 2010 r. skierowano 2 wnioski do sądu o orzeczenie leczenia przymusowego,
- dwukrotnie więcej niż w 2009 r., bo 20 osób zmotywowanych przez komisję zgłosiło się na zajęcia terapeutyczne dla rodzin z problemem alkoholowym,

dane liczbowe dotyczące ilości punktów sprzedaży alkoholu w odniesieniu do ilości mieszkańców:

- ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych - 28
 - liczba mieszkańców - 3.752
 - liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych - 134
- wielkość i struktura sprzedaży:

liczba punktów posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 21, co stanowi:

- do 4,5% oraz na piwo - 21
- od 4,5% do 18% - 19
- powyżej 18% - 9

liczba punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży - 4 zezwolenia,

4) Sąd Rejonowy we Włocławku, Wydział III Rodzinny i Nieletnich, kurator zawodowy.

W 2010 r. prowadzone były 22 nadzory związane z ograniczeniem władzy rodzicielskiej, wobec nieletnich -2, wobec osób uzależnionych od alkoholu-9.

Na 22 przypadki nadzoru średnio jeden z rodziców uzależniony jest od alkoholu.

5) Psycholog, terapeuci uzależnień.

Psycholog oraz dwóch terapeutów uzależnień prowadziło porady i konsultacje dla mieszkańców dotkniętych problemem alkoholowym w punktach konsultacyjnych. Na podstawie kart z realizacji usługi wynika, że łącznie od 1 lutego do 30.11.2010 udzielono ponad 160 porad i konsultacji.

6) Pedagog szkolny.

Na podstawie rozmowy z pedagogiem szkolnym można stwierdzić, że problemy młodzieży w szkole wynikają najczęściej z sytuacji rodzinnej w domu. Najczęstszym problemem z jakim spotyka się pedagog to agresja, która przejawia się przez wulgaryzmy, wyzwiska i bójki. W związku z bójkami między młodzieżą niejednokrotnie interweniowała Policja.

7) Badania ankietowe w Gimnazjum w Baruchowie.

Na przełomie października i listopada br. przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród młodzieży gimnazjalnej dotyczące spożywania alkoholu, zażywania środków psychoaktywnych oraz spraw przemocy i agresji. Ogółem w badaniach udział wzięło 77 uczniów z klas II i III.

- zdecydowana większość uczniów ma już za sobą doświadczenia związane z piciem alkoholu (84% młodzieży piło już w swoim życiu jakiś napój alkoholowy).
- alkohol, po który najczęściej sięga młodzież to piwo (60 % badanych).
- dane wskazują na incydentalny charakter picia alkoholu przez młodzież gimnazjalną
- niezależnie od rodzaju alkoholu częściej spożywają go chłopcy niż dziewczęta, natomiast obie grupy nie bardzo zdają sobie sprawę z ryzyka z tym związanego.
- powód sięgnięcia po alkohol to przede wszystkim chęć spróbowania, a skutki picia wiążą głównie z występowaniem pozytywnych wrażeń (odprężenie, poczucie szczęścia itd.). Dlatego tak istotne jest wyposażenie dzieci i młodzieży w wiedzę dotyczącą ryzyka i niebezpieczeństw wynikających z sięgania po alkohol, co jest jednym z celów Programu.
- nie odnotowano przypadków zażywania narkotyków i innych środków odurzających
- 78 % ankietowanych czuje się bezpiecznie w swojej szkole
- wśród zagrożeń, jakie mogą wystąpić na terenie szkoły wymieniane są najczęściej przemoc słowną (43 %) i fizyczną (21 %)
- osobami, do których młodzież szkolna zwróciłaby się o pomoc w sytuacjach trudnych bądź budzących niepokój to najczęściej wychowawca (36 %), pedagog szkolny (22 %) i dyrektor szkoły (19 %)

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy można stwierdzić, że odnotowuje się co raz więcej przypadków nadużycia alkoholu i związanego z nim zjawiska przemocy w rodzinie. Przyczyną takiego stanu jest na pewno ubożenie społeczeństwa, które sprzyja patologiom społecznym. Jednak zdaje się, że większa liczba odnotowanych przypadków przemocy i interwencji wynika z tego, że rośnie świadomość społeczna. Osoby krzywdzone co raz częściej same zgłaszają się o pomoc, chcą mówić o swoim problemie. Ponadto zwiększa się zakres pomocy i profesjonalizm osób niosących pomoc.

CZĘŚĆ III.

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej:

W zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych gmina Baruchowo współpracuje z:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baruchowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Sąd Rejonowy we Włocławku – Wydział III Rodzinny i Nieletnich – kuratorzy zawodowi, społeczni,
- psycholog, terapeuta uzależnień,
- Posterunek Policji w Kowalu,
- pedagog szkolny,
- Ośrodek Zdrowia w Kłótnie,
- szkoły,
- parafia rzymsko-katolicka,
- Przychodnia Poradnia Terapii Uzależnień od Alkohol i Narkotyków we Włocławku,

CZĘŚĆ IV.

Sposób finansowania Programu

Finansowanie Programu dokonywane jest z opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Dokumentem prawnym tworzącym podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z profilaktyką alkoholową i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wytyczne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dochody z opłat za wydane na podstawie art. 18 lub art. 18 1 zezwolenia oraz dochody z opłat określonych a art. 111 ww. ustawy, mogą być wykorzystane jedynie na realizację Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Niewykorzystane środki finansowe w danym roku kalendarzowym, przechodzą do działu – ochrona zdrowia, rozdział – przeciwdziałanie alkoholizmowi, na następny rok.

CZĘŚĆ V.

Główne cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok.

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych.
2. Zmniejszenie rozmiarów problemów alkoholowych już istniejących oraz doskonalenie sposobów ich rozwiązywania.

3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

CZĘŚĆ VI.

Cele szczegółowe i zadania Programu

1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zadania:

- prowadzenie indywidualnych konsultacji psychologicznych dla osób uzależnionych od alkoholu w punktach konsultacyjnych,
- zatrudnienie w punktach konsultacyjnych psychologa i terapeuty uzależnień,
- działalność informacyjna o możliwościach i sposobach leczenia choroby alkoholowej w publicznych zakładach opieki zdrowotnej działających na terenie regionu,
- działalność informacyjna o możliwościach uzyskania świadczeń zdrowotnych w zakresie terapii i rehabilitacji współuzależnienia oraz profilaktyki (dla współuzależnionych),
- finansowanie opłat sądowych od wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia,
- współpraca z organizacjami i instytucjami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- współfinansowanie zadania „Kujawsko – Pomorska Niebieska Linia”, Pogotowie dla Ofiar Przemocy,
- wspieranie organizacyjne grup samopomocowych.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

Zadania:

- organizowanie na terenie gminy Baruchowo i finansowanie działania punktów konsultacyjnych dla współuzależnionych, w tym dla ofiar przemocy w rodzinie,
- organizowanie i finansowanie działania grup wsparcia dla współuzależnionych i ofiar przemocy,
- zapewnienie pomocy psychologicznej dla dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholowych,
- zapewnienie pomocy prawnej – konsultacje specjalistyczne dla współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie,
- – działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy.
- utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej oraz finansowanie jej bieżącej działalności.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.

Zadania:

- prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- podejmowanie działań edukacyjnych dla rodziców w zakresie profilaktyki i niedostosowania społecznego,

- prowadzenie i finansowanie programów profilaktycznych skierowanych dla różnych grup odbiorców w zakresie profilaktyki alkoholowej oraz ochrony przed przemocą,
 - organizowanie i finansowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych i zagrożonych wykluczeniem społecznym:
 - a) wypoczynek letni i zimowy
 - b) pozalekcyjne zajęcia sportowe
 - organizowanie i finansowanie imprez bezalkoholowych dla mieszkańców gminy (pikniki, festyny)
 - działania edukacyjne dla sprzedawców napojów alkoholowych,
 - udział w lokalnych kampaniach edukacyjnych oraz o zasięgu ponad gminnym,
 - zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych z zakresu profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy (broшуry, ulotki, itp.),
 - prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- Zadania:
- wzajemne informowanie i współdziałanie przy realizacji i promocji zadań,
 - tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym,
 - udzielanie pomocy organizacyjnej, lokalowej podmiotom działającym w sferze profilaktyki i promocji zdrowia.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- Zadania:
- kontrola placówek handlowych w zakresie przestrzegania postanowień ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz warunków określonych w zezwoleniu,
 - kierowanie wniosków do Policji o wszczęcie postępowania w przypadku naruszenia przepisów w/w ustawy,
 - występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach orzekanych w związku z naruszeniem art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.
- 6) Inne działania związane z realizacją Programu.
- Zadania:
- organizowanie i finansowanie szkoleń dla osób prowadzących ewidencję działalności gosp. związaną ze sprzedażą napojów alkoholową,

- organizowanie i finansowanie szkoleń i kursów oraz innych form doskonalenia przydatnych w pracy profilaktycznej dla Pełnomocnika, członków GKRPA, pedagoga szkolnego oraz innych osób uczestniczących w realizacji zadań określonych w Programie,
- dofinansowanie szkoleń w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych dla nauczycieli i pedagoga szkolnego.
- zwrot kosztów podróży dla osób realizujących zadania Programu i uczestniczących w różnych formach szkolenia i doskonalenia
- zakup materiałów i wyposażenia niezbędnego do prawidłowej realizacji zadań określonych w Programie,
- zakup specjalistycznej literatury i prasy.

CZĘŚĆ VII.

Zasady wynagrodzenia Pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie koordynowania wykonania Programu realizuje Pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Pełnomocnikowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 300 zł miesięcznie, jako dodatek do wynagrodzenia wynikającego ze stosunku pracy, finansowany ze środków pochodzących z wpłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej "Komisją", przysługuje wynagrodzenie obejmujące jednocześnie zwrot kosztów podróży w wysokości: 120,00 zł - Przewodniczący, 100,00 zł - Sekretarz Komisji oraz 90,00 zł - pozostali członkowie.

Wynagrodzenie przysługuje za:

- 1) udział w jednym posiedzeniu Komisji;
- 2) przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie określonym w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wynagrodzenie, o którym mowa wyżej przysługuje, jeżeli członek Komisji uczestniczył w całym posiedzeniu, to znaczy od jego otwarcia, aż do czasu zamknięcia przez Przewodniczącego Komisji oraz za udział w kontroli co najmniej trzech punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przeprowadzonej w jednym dniu. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpis członka Komisji na liście obecności dołączonej do protokołu posiedzenia lub podpis na protokole z przeprowadzonej przez Komisję kontroli. Wydatki na wynagrodzenia członków Komisji realizowane są ze środka budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określonych w niniejszym Programie.

CZĘŚĆ VIII.

Preliminarz przewidywanych wydatków związanych z realizacją Programu na rok 2011.

Lp.	Zadania	Kwota
1	Dofinansowanie działania oraz wynagrodzenie dla specjalisty prowadzącego grupę wsparcia	6000,00
2	Opłaty sądowe od wniosków o orzeczenie leczenia przymusowego oraz opinie biegłych orzekające w sprawach uzależnień	400,00

3	Współfinansowanie zadania Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia	300,00
4	Zatrudnienie specjalistów (psycholog, terapeuci uzależnień) w punktach konsultacyjnych dla osób uzależnionych, członków ich rodzin, w tym dla ofiar przemocy	9000,00
5	Pomoc psychologiczna dla dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym	1800,00
6	Pomoc prawna dla współuzależnionych i ofiar przemocy w związku z nadużywaniem alkoholu	1600,00
7	Programy profilaktyczne oraz działania edukacyjne i informacyjne w szkołach w zakresie profilaktyki alkoholowej oraz ochrony przed przemocą	2000,00
8	Programy profilaktyczne oraz działania edukacyjne i informacyjne dla różnych grup odbiorców w zakresie profilaktyki alkoholowej i ochrony przed przemocą	10000,00
9	Finansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi oraz zagrożonych patologią społeczną	6000,00
10	Promowanie zdrowego stylu życia i aktywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych	1980,00
11	Utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej i finansowanie jej bieżącej działalności	67660,00
12	Promowanie imprez bezalkoholowych	10 000,00
13	Udział w kampaniach edukacyjnych oraz zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych z zakresu profilaktyki alkoholowej i ochrony przed przemocą	1000,00
14	Działania edukacyjne i informacyjne dla sprzedawców napojów alkoholowych	500,00
15	Wynagrodzenie z tyt. posiedzeń i kontroli punktów sprzedaży dla członków GKRPA oraz wynagrodzenie dla Pełnomocnika Wójta	8 420,00
16	Szkolenia, kursy oraz inne formy doskonalenia dla osób realizujących zadania określone w GPPRPA oraz zwrot kosztów podróży	3000,00
17	Zakup materiałów i wyposażenia niezbędnego do prawidłowej realizacji zadań określonych w GPPRPA oraz zakup specjalistycznej literatury i prasy	2500,00
RAZEM		132160,00

Przewodniczący Rady
Gminy Baruchowo

Jarosław Komorek